OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Lausunto

11.3.2024

VN/3578/2024
VN/3578/2024-OKM-11

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijalausunto U-kirjelmästä EU-osaajareservi U 7/2024 vp

ASIA: U 7/2024 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan osaajareservin perustamisesta

Eduskunnan työ- ja tasa-arvovaliokunta on antanut opetus- ja kulttuuriministeriölle tilaisuuden lausua asiakohdassa mainitusta U-kirjelmästä. Opetus- ja kulttuuriministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa ammattipätevyyden tunnustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (2005/36/EY) kansallisesta täytäntöönpanosta ja koordinaatiosta. Tässä roolissa se antaa lausuntonsa EU:n osaajareserviä ja erityisesti siihen liittyvää tutkintojen tunnustamista koskien.

EU:n osaajareservin tarkoituksena on tukea erityisesti osallistuvia jäsenvaltioita kansainväliseen rekrytointiin liittyvien haasteiden ratkaisemisessa. Sen tarkoituksena on helpottaa kansainvälistä rekrytointia ja tarjota päteville (rekisteröityneille) kolmansien maiden kansalaisille mahdollisuuksia työskennellä aloilla, joilla on strategista merkitystä EU:n tasolla. Tätä tavoitellaan erityisesti parantamalla EU:ssa avoinna olevien työpaikkojen ja EU:n ulkopuolelta tulevien pätevien kolmansien maiden kansalaisten kohtaamista helpottamalla työtarjouksen saamista, edistämällä tiedon saatavuutta maahanmuuttoa, työelämää ja osaamisen ja tutkintojen tunnustamista koskevista säännöksistä jäsenvaltioissa sekä tätä kautta edesauttaa maahanmuuttoa ja pääsyä osaamisen tunnistamista koskeviin prosesseihin.

Tavoitteena muun muassa on, että polut tutkintojen tunnustamiseen, silloin kun sille on tarvetta – ovat sujuvia. Tästä syystä osaajareservillä on suora yhteys komission 15.11.2023 julkaisemaan kolmansien maiden kansalaisten tutkintojen tunnustamisesta koskevaan suositukseen (tätä koskeva E-kirje: E 5/2024 vp). Tämä komission julkaiseman suositus ei ole luonteeltaan velvoittava, ja suosituksen sisältämät tutkintojen tunnustamista koskevat yksityiskohtaiset ohjeet ovat toteutettavissa vain kansallisten säädösten rajoissa. Suomessa ammattipätevyyden tunnustamisesta säännellyn ammatin harjoittamiseksi (eli ammatinharjoittamisoikeuden myöntämisestä) päättää toimivaltainen viranomainen ja päätöksenteossa sovelletaan voimassa olevia kansallisia säädöksiä.

Osaajareservin tiedotus- ja tukipalveluita koskevasta tarjontavelvoitteesta säädettäisiin ehdotuksen 17 artiklassa, jonka mukaan osallistuvien jäsenmaiden olisi tehtävä osaajareserviä koskeva tieto helposti saavutettavaksi. Osaajareservin sihteeristön olisi, kansallisten yhteistyöpisteiden tuella, teh-

Postiosoite **Postadress** **Postal Address**	**Käyntiosoite** **Besöksadress** **Office**	**Puhelin** **Telefon** **Telephone**	**Faksi** **Fax** **Fax**	**s-posti, internet** **e-post, internet** **e-mail, internet**
Opetus- ja kulttuuriministeriö				
PL 29 00023 Valtioneuvosto	Meritullinkatu 10 Helsinki	0295 16001 +358 295 16001	09 135 9335 +358 9 135 9335	kirjaamo.okm@gov.fi

tävä alustalla helposti saavutettavaksi tietoa muun muassa rekrytointi- ja maahanmuuttoprosesseista, osaamisen ja tutkintojen tunnustamisesta, kolmansien maiden kansalaisten oikeuksista ja velvollisuuksista sekä asumis- ja työolosuhteista.

Opetus- ja kulttuuriministeriön näkemyksen mukaan on tärkeää, että osaajareservin kautta tarjotaan yleistä tietoa tutkintojen tunnustamista koskien. Näin voidaan sujuvoittaa kolmasmaalaisten osaajien rekrytointia, kun tarjolla on paikkansapitävää ja ajantasaista tietoa helposti saatavilla. On kuitenkin huomioitava, että silloin kun kyse on Suomessa säännellyn ammatin harjoittamisesta, tulee kolmasmaalainen osaaja ohjata ammattipätevyyden tunnustamisesta/ammatinharjoittamisoikeudesta vastaavan toimivaltaisen viranomaisen puoleen. Osaajareservi ml. kansallinen yhteistyöpiste voi vastata yleisen tiedon tarjoamisesta, mutta yksityiskohtainen tieto ja varsinainen ammattipätevyyden tunnustaminen/ ammatinharjoittamisoikeuden myöntäminen tapahtuu kansallisen toimivaltaisen viranomaisen toimesta.

Lisätietoja:

Tutkintojen tunnistaminen ja ammattipätevyysdirektiivi, Katri Tervaspalo, katri.tervaspalo@gov.fi p. 02953 30084

Maahanmuutto ja korkeakoulutus, Kaisu Piiroinen, kaisu-maria.piiroinen@gov.fi p. 02953 30359

Korkeakoulutus, koulutuksen EU-koordinaatio, Päivi Bosquet, paivi.bosquet@gov.fi p. 02953 30375